

به نام خدا

طراحی لباس زنانه

مؤلف:

عصمت غنی زاده

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

◀ عنوان کتاب: طراحی لباس زنانه

◀ مولف : عصمت غنی زاده

◀ ناشر: موسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

◀ ویراستار: مهدیه مخبری

◀ صفحه آرای: فرنوش عبدالهی

◀ طراح جلد: داریوش فرسایی

◀ نوبت چاپ: اول

◀ تاریخ نشر: ۱۴۰۲

◀ چاپ و صحافی: صدف

◀ تیراژ: ۱۰۰ جلد

◀ قیمت: ۲۱۵۰۰۰۰ ریال

◀ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۶۸۹-۰

◀ نشانی واحد فروش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه

◀ تقاطع شهدای ژاندارمری - پلاک ۱۵۸ ساختمان دانشگاه -

◀ طبقه دوم - واحد ۴ تلفن ها: ۶۶۹۶۵۷۴۹-۶۶۹۶۵۱۱۱-۲۲۰۸۵۱۱۱

◀ فروشگاههای اینترنتی دیباگران تهران :

WWW.MFTBOOK.IR

www.dibagaran-tehran.com

سرشناسه: غنی زاده، عصمت، ۱۳۵۱-
عنوان و نام پدیدآور: طراحی لباس زنانه/مؤلف: عصمت غنی زاده.
مشخصات نشر: تهران: دیباگران تهران: ۱۴۰۲
مشخصات ظاهری: ۲۱۸ ص: مصور،
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۶۸۹-۰
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: خیاطی (لباس زنانه) (women's) tailoring
موضوع: خیاطی (لباس زنانه) - الگوها
موضوع: tailoring (women's) - patterns
موضوع: خیاطی (لباس زنانه) - راهنمای آموزشی
موضوع: tailoring (women's) - study and teaching
موضوع: پوشاک - الگوها dress forms
رده بندی کنگره: ۵۲۰ TT
رده بندی دیویی: ۶۴۶/۴۰۴
شماره کتابشناسی ملی: ۹۲۶۵۵۴۳

نشانی اینستاگرام دیبا dibagaran_publishing   نشانی تلگرام: @mftbook

هر کتاب دیباگران، یک فرصت جدید علمی و شغلی.

هر گوشی همراه، یک فروشگاه کتاب دیباگران تهران.

از طریق سایتهای دیباگران، در هر جای ایران به کتابهای ما دسترسی دارید.

فهرست مطالب

♦ فصل ۱ / طراحی اندام و لباس زنانه ۱۱

- ساده‌ترین و ابتدایی‌ترین وسایل طراحی ۱۲
- ۱- مواد اثرگذار ۱۲
- مواد اثرگذار تر (خیس) ۱۴
- ۲- سطوح اثرپذیر ۱۶
- ۳- وسایل جانبی و کمکی ۱۶

♦ فصل ۲ / خط ۲۰

- ۱- خط عمودی ۲۱
- ۲- خط افقی ۲۱
- ۳- خط مایل ۲۲
- ۴- خط شکسته ۲۲
- ۵- خط منحنی ۲۳

♦ فصل ۳ / نور و منبع نور و سایه ۲۴

- تابش نور ۲۵
- درجات تیره و روشن ۲۷

♦ فصل ۴ / اسکلت و استخوان بندی انسان ۳۰

- الف- استخوان‌های نیم‌تنه بالایی (فوقانی) ۳۳
- ب- استخوان نیم‌تنه پایینی (تحتانی) ۳۴
- الف ۱: استخوان جمجمه ۳۵
- الف ۲: استخوان شانه - کتف ۳۵
- الف ۳: استخوان بازو - ساعد ۳۵
- الف ۴: استخوان قفسه سینه - ستون فقرات ۳۷
- ب ۱- استخوان ران - زانو ۴۰
- ب ۲- استخوان ساق پا - مچ پا و کف پا ۴۰
- شیوه ی طراحی برای انواع تناسب اندامی ۴۲

◆ فصل ۵ / تناسبات مانکن ۴۴

- ۵۳ ..... مبحث تعادل در مانکن
- ۵۶ ..... حرکات چرخشی اندام
- ۵۸ ..... اندام سه‌بعدی

◆ فصل ۶ / طراحی چهره ۶۴

- ۶۵ ..... تناسب اجزاء چهره
- ۶۵ ..... ترسیم اجزاء صورت
- ۶۵ ..... خط افقی چشم‌ها
- ۶۷ ..... انواع صورت
- ۶۸ ..... فرم‌دادن اجزاء چهره
- ۶۹ ..... چشم‌ها
- ۷۱ ..... ترسیم عنیبه
- ۷۵ ..... طریقه تبدیل صورت تمام رخ به سه رخ
- ۷۸ ..... مراحل رنگ‌آمیزی و سایه‌زدن چهره با گواش و آبرنگ
- ۸۰ ..... مراحل کشیدن و رنگ‌آمیزی چهره با استفاده از مدادرنگی
- ۹۳ ..... تاثیر نقوش در لباس و اندام

◆ فصل ۷ / فرم اندام ۸۳

- ۸۴ ..... تقسیم‌بندی فرم اندام

◆ فصل ۸ / تاثیر برش‌ها و خطوط در لباس ۸۶

- ۸۷ ..... پارچه‌های راه‌راه
- ۸۹ ..... خطوط و برش‌های مایل
- ۹۱ ..... خطوط و برش‌های منحنی
- ۹۲ ..... خطوط شکسته
- ۹۴ ..... پارچه گلدار
- ۹۵ ..... پارچه‌های خالدار
- ۹۶ ..... پارچه چهارخانه (بیپجازی)
- ۹۷ ..... مبحث خطوط تأکید و نافذ
- ۹۸ ..... تعادل در لباس
- ۱۰۰ ..... خطای باصره
- ۱۰۵ ..... طراحی چین و شکن پارچه

کاربرد چین‌ها و نقوش در طراحی و کاربرد آن‌ها در لباس ۱۰۹

♦ فصل ۹ / رنگ‌شناسی ۱۱۱

چرخه رنگ‌ها ۱۱۳

رنگ‌های سرد و رنگ‌های گرم ۱۱۷

رنگ‌های همجوار ۱۱۹

فرم و شکل رنگ‌ها ۱۲۵

شکل مربع همراه با طرح لباس ۱۲۵

مانکن با لباس متناسب با شکل ۱۲۵

وسعت رنگ ۱۲۷

تک رنگی ۱۳۱

پره‌های رنگی ۱۳۲

غیراشباع کردن رنگ‌های اشباع ۱۳۲

کاربرد رنگ در طراحی ۱۳۴

♦ فصل ۱۰ / یقه‌ها با تناسب فرم صورت ۱۳۵

فرم صورت گرد ۱۳۶

فرم صورت کشیده و لاغر ۱۳۸

طراحی اجزاء لباس ۱۴۱

♦ فصل ۱۱ / اجزاء لباس ۱۴۷

انواع دامن‌ها از نظر قد ۱۴۸

انواع آستین از نظر قد ۱۵۲

شلوارها ۱۵۲

♦ فصل ۱۲ / طریقه کشیدن لباس بر تن مانکن ۱۶۱

رنگ‌آمیزی با مدادرنگی ۱۶۲

درجات سایه‌روشن با تکنیک تک‌رنگی و چندرنگی ۱۶۲

درجات سایه روشن در تکنیک چندرنگی ۱۶۳

تکنیک طرح پارچه ۱۶۶

انتخاب رنگ براساس سنین مختلف ۱۷۳

تمرین کفش ۱۷۵

تقسیم‌بندی انواع کفش ۱۷۵

♦ فصل ۱۳ / دسته‌بندی انواع لباس ۱۷۸

۱۸۰	لباس منزل
۱۸۱	لباس اسپرت
۱۸۲	لباس کار
۱۸۵	لباس خواب
۱۸۶	لباس مجلسی و شب
۱۸۹	لباس عروس و نامزدی
۱۹۰	لباس زیر و مایو
۱۹۰	لباس عصر و مهمانی

♦ فصل ۱۴ / انواع لباس براساس فصول ۱۹۲

۱۹۳	لباس فصل بهار
۱۹۵	لباس‌های فصل تابستان
۱۹۷	لباس فصل پاییز
۲۰۰	لباس‌های فصل زمستان
۲۰۳	تاثیر فصول در طراحی لباس

♦ فصل ۱۵ / جنسیت‌سازی پارچه ۲۰۴

۲۰۵	طریقه جنسیت‌سازی پارچه مخمل
۲۰۶	جنسیت‌سازی پارچه ساتن
۲۰۹	پارچه خز
۲۱۰	جنسیت‌سازی پارچه پوست
۲۱۱	جنسیت‌سازی پارچه چرم
۲۱۲	جنسیت‌سازی پارچه لی
۲۱۳	جنسیت‌سازی پارچه گیپور یا تور

♦ فصل ۱۶ / کولاژ ۲۱۴

۲۱۶	کاغذ کادوی روغنی
۲۱۷	تکنیک کولاژ با پارچه

خط‌مشی انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب‌هایی با کیفیت عالی است که تواند
خواسته‌های به روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.
هر کتاب دیباگران تهران، یک فرصت جدید شغلی و علمی

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بی‌کران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی و آموزشی گام‌هایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گسترده‌گی علوم و سرعت توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه، نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش برجسته نموده است.

در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران و محققان در زمینه‌های گوناگون و مورد نیاز جامعه تلاش نموده برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُر بار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهد.

کتابی که در دست‌دارید تألیف "سرکارخانم عصمت غنی زاده" است که با تلاش همکاران ما در نشر دیباگران تهران منتشر گشته و شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

با نظرات خود مشوق و راهنمای ما باشید

با ارائه نظرات و پیشنهادات و خواسته‌های خود، به ما کمک کنید تا بهتر و دقیق‌تر در جهت رفع نیازهای علمی و آموزشی کشورمان قدم برداریم. برای رساندن پیام‌هایتان به ما از رسانه‌های دیباگران تهران شامل سایتهای فروشگاهی و صفحه اینستاگرام و شماره‌های تماس که در صفحه شناسنامه کتاب آمده استفاده نمایید.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
dibagaran@mftplus.com

مقدمه مولف

انسان اولیه برای در امان ماندن از عوامل طبیعی مانند گرما و سرما از برگ‌های درختان پوست حیوانات برای پوشش بدن خود استفاده می‌کرد.

با پیشرفت دانش و کشف الیاف گیاهی و حیوانی ریسندگی را نیز فراگرفت. با گذشت زمان بشر دریانت که کاربرد لباس علاوه بر محفوظ ماندن از سرما و گرما جنبه عفت و حیا و زیبایی دارد.

لذا برای رسیدن به مقصود خود تمام علوم را به خدمت گرفت. پیشرفت در صنعت پوشاک تا جایی پیش رفت که به تمام دانش‌ها از جمله رایانه، ریاضی، هنرهای تجسمی، روانشناسی، مهندسی نساجی، شیمی ورود پیدا کرد.

برای داشتن یک لباس زیبا ابتدا باید نسبت تن و بدن انسان شناخت کافی پیدا کرد. باید دانست که فرم و شکل بدن و جایگاه هر عضله و اسکلت بدن و حرکات اندام‌ها به چه شیوه می‌باشد؛ بنابراین برای داشتن یک لباس زیبا باید وارد دنیای رنگ شد. همچنین نسبت به وسایل کار و ابزار طراحی شناخت کافی پیدا کرد. باید دانست که هر وسیله و ابزار را در جایگاه خود چگونه به کار گرفت. این‌گونه شد که در حال حاضر لباس و پوشاک در زندگی روزمره انسان یکی از پرمصرف‌ترین کالا در جهان می‌باشد. لباسی بر قامت پوشنده زیبا و برازنده خواهد بود که به جنبه‌های روانشناختی و موقعیت اجتماعی و مذهبی و جغرافیایی و اقلیمی و تاریخی و علم پزشکی آناتومی بدن و هنر توجه داشته باشد.

طراحی لباس دنیایی وسیع و پیچیده و گسترده‌ای دارد. هرچه سخن در این رابطه گفته شود و هرچه کتاب در این موضوع نگاشته شود باز گوشه‌ای از این دریای هنر طراحی لباس را نمی‌توان پر کرد.

از ابتدایی‌ترین شیوه‌های طراحی گرفته تا بکاربردن تکنولوژی همه و همه در صنعت پوشاک و طراحی لباس فعالیت دارند. در حال حاضر نرم‌افزارهایی وارد حرفه طراحی لباس شده‌اند که به راحتی می‌توان مانکن‌های سه‌بعدی با تناسب اندامی ایده‌آل و تغییر رنگ چهره و پوست و تغییر سایز اندامی را بوجود آورد و انواع پوشاک با رنگ‌های متنوع و مختلف را طراحی کرد.

مجموعه حاضر طراحی لباس زنانه را به صورت دستی از ابتدایی‌ترین شیوه تا حرفه‌ای‌ترین تکنیک‌ها را برای هنر دوستان به آموزش گذاشته است. هنرجویان عزیز با مرور این کتاب با ابزار کار و اندام مانکنی و رنگ‌شناسی و رنگ‌آمیزی با مداد رنگی و گواش و مدل‌های متنوع فیگور و نهایتاً جنسیت‌سازی آشنا می‌شوند؛ لذا از تمامی عزیزان تقاضا داریم که جهت پیشرفت در زمینه علم طراحی لباس پیشنهادات سازنده خود را به دفتر انتشارات این کتاب ارسال نمایند.

سخنی با هنر دوستان رشته طراحی لباس در سال‌های نه‌چندان دور دوزندگان لباس برای مجلات مد اروپایی مراجعه می‌کردند و انواع لباس‌ها را از این مجلات کپی‌برداری و دوخت کرده سپس وارد بازار مصرف می‌کردند. اما با پیشرفت دانش طراحی لباس و گسترش رشته‌های طراحی و پوشاک در سطوح بالای دانشگاهی و تربیت دانشجویان زیادی، کشورمان در تمام زمینه‌های صنعت پوشاک در سطح بالایی قرار گرفته است.

نویسنده و تهیه‌کننده: عصمت غنی‌زاده

با مطالعه و بررسی این کتاب مشتاقان طراحی لباس در خاتمه می‌توانند:

- ۱- با ابزار کار طراحی آشنا شوند.
- ۲- نسبت به نور و منبع نور و سایه آشنایی پیدا کنند.
- ۳- با اصول اولیه اسکلت بدن آشنا بشوند.
- ۴- تناسبات اندام مانکن و اعضای بدن و چهره را فراگیرند.
- ۵- آشنایی کامل در مورد خطوط و تأثیر روانی آن پیدا می‌کنند.
- ۶- سایه‌ها و درجات تیرگی و روشنایی را فرامی‌گیرند.
- ۷- شناخت کاملی از تئوری رنگ و رنگ‌شناسی پیدا می‌کنند.
- ۸- طرح و نقش پارچه را در چین و شکن پارچه ایجاد کند.
- ۹- با تناسب انواع چهره‌ها انواع یقه‌ها را طراحی کنند.
- ۱۰- انواع مانکن‌ها و حرکات مختلف مانکن را طراحی کنند.
- ۱۱- جنسیت‌های مختلف را با انواع ابزار طراحی خلق کنند.